

SZÖVEG –
HORVÁTH PÁL filozófus

SOROZAT –
MAGYAR PÉLDAKÉPTÁR

A „PRODUCTIÓ” EMBERE

A kultuszminiszter Trefort Ágoston

A kiegyezést követő fél évszázad számos kiváló politikust, tudóst, művészt, gazdasági szakembert adott Magyarországnak, akik hazánk modernizációjában, polgári fejlődésében, gazdasági haladásában, tudományos és kulturális sikereiben meghatározó szerepet játszottak. Közéjük tartozott a legendás kultuszminiszter, *Trefort Ágoston* is.

◆ A HOMONNAI KISDIÁKTÓL A CENTRALISTA REFORMERIG

Trefort Ágoston 1817-ben született a felvidéki Homonnán. Családja vallon származású volt, dédapja még Belgiumban volt jogász, nagyapja a 18. század utolsó harmadában kato-
naorvosként került magyar földre. Apja, Ignác Eperjesen volt ismert sebészorvos, később Zemplén vármegye tisztiorvosa, akinek Beldovics Teklával kötött házasságából három fia született, elsőként a leendő kultuszminiszter. Otthon németül beszéltek, az utcán inkább szlovákul. Ágoston kilencévesen került az eperjesi német evangélikus gimnáziumba, három évvel később pedig a sárospataki piaristákhoz, ahol kifogástalanul elsajátította a magyar nyelvet. Ezt az iskolát az 1831-es kolerajárvány idején el kellett hagynia, rövidesen testvéreivel árvaságra jutottak, mert szüleiket is elragadta a kór. Gróf Csáky Petronella lett a gyámjuk, aki a tragikus esztendő őszén az egri líceumba küldte Ágostont tanulni. A diák később a pesti egyetemen lett joghallgató, és ekkorra kiválóan elsajátította

a francia, az angol és az olasz nyelvet. 1835-ben Eperjesen lett jurátus, jogász gyakornok, a következő két évben pedig ügyvédi vizsgájára készülve, szinte egész Európát beutazta. Budán lett kamarai gyakornok, állami hivatalnok, barátok ajánlásával tagja lett a pesti elit találkozóhelyének számító Nemzeti Kaszinónak, itt kötött életre szóló barátságot későbbi sógorával, Eötvös Józseffel. Tagja lett a csoportjának, amely centrista szemléletű reformértelmiségiekből, politikai szerepet is vállaló tollforgatókból állt. Közéleti publicisztikai tevékenysége 1839-ben vette kezdetét, amikor javaslatára és elnöksége alatt létrejött

a képzőművészetek felkarolására hivatott Pesti Műegylet. 1840-ben kilépett az állami szolgálatból, folyamatosan jelentek meg írásai a Pesti Hírlapban. Történelmi, közéleti, közgazdasági tárgyú írásokat adott közre, hitel- és adóügyekről, átfogó gazdaságfejlesztésről, jogi és politikai reformokról értekezett, ezek elismeréseképpen 1841-ben tagjává választotta a Magyar Tudományos Akadémia. Tagja lett az Iparegyesület és a Magyar Kereskedelmi Társulat nevű, a polgári társadalom- és gazdaságfejlesztést szorgalmazó szervezeteknek. Zólyom követeként ott volt az 1843-44-es reformországgyűlésen, ahol a mérsékeltek

centrumát erősítette. 1847-ben megnősült, Eötvös feleségének húgát, Rosty Ilonát vette el, akivel hat gyermeket nevelve az asszony haláláig éltek együtt. 1848 elején lépett ismét közszolgálatba, mint a Helytartótanács sajtóosztályának munkatársa, március után nemzetőrséget vállalt, április és szeptember között pedig, a Batthyány-kormány idején Klauzál Gábor keze alatt mezőgazdasági és kereskedelmi államtitkár volt.

A VISSZAVONULÁSTÓL A MINISZTERI BÁRSONYSZÉKIG

Szeptember végén a magyar forradalom radikális fordulatot vett Lamberg Ferenc altábornagy Lánchídon történt meggyilkolásával. Az alapvetően monarchista érzelmű Trefort lemondott, és több eszmetársával, így Eötvös Józseffel együtt elhagyta az országot. Családjával Bécsbe, majd Münchenbe ment, ahonnan 1850-ben tért haza. A közügyektől távol, a felesége által örökölt csabacsúdi birtokra vonult vissza, ahol szinte csak a birtok igazgatásával foglalkozott. Egy idő után azonban visszatért a közéletbe, megalapította a Békési Gazdasági Egyesületet, 1861-ben Békés vármegye alispánjává választották, az orosházi kerület Deák-párti képviselőjeként bekerült az országgyűlésbe. A kiegyezés előkészítése mellett főleg az agrárium, a hitelezés és a vasútfejlesztés ügyeivel foglalkozott. Magánéletében komoly törést jelentett feleségének 1870-ben és a kultuszminiszter Eötvös Józsefnek 1871-ben bekövetkezett halála. Ez utóbbit követően szinte azonnal felajánlották neki a kultusztárcát, ám ekkor még nem fogadta el. 1872-ben pedig, most már Sopron képviselőként ismét bekerült a parlamentbe. Ekkor már elvállalta a kultuszminisztérium vezetését a Lónyay-kormányban. Miniszter maradt az ezt követő három miniszterelnök rövid életű kabinetjében is, 1875-től haláláig megőrizte tárcáját Tisza Kálmán miniszterelnöksége idején is, 1876 és 1878 között ideiglenesen még a Földművelési, Ipari és Kereskedelmi Minisztériumot is vezette, 1885-től elnökként állt a Magyar Tudományos Akadémia élén. Trefort kultuszminisztersége némi hangsúlyeltolódással Eötvös kultúrpolitikájának volt a folytatása. Irányítása alá tartoztak az egyház- és vallásügyek, a köz- és a felsőoktatás, a művelődési intézményrendszer működtetése, a nemzeti oktatás és kultúra területe, az ösztöndíj- és alapítványi programok, az állami mecenatúra felügyelete. Maga köré gyűjtött kiváló munkatársakkal végzett bő másfél évtizedes munkája egészen a századfordulóig, sőt az I. világháborúig meghatározónak bizonyult a hazai oktatás, kultúra és tudomány világában.

A MINISZTERI ÉLETMŰ

A hazai oktatásügy élén eltöltött bő másfél évtized alatt Trefort fő célja az Eötvös-féle kezdeményezések folytatása, az oktatás, a tudomány és a kultúra intézmény- és feltételrendszerének európai szintre emelése volt. Ennek érdekében folyamatosan harcolt tárcája nagyobb költségvetési támogatásáért, intézményeket alapított, épületeket emelt. Eötvössel ellentétben főleg a közép- és felsőfokú oktatással törődött, de minisztersége alatt is egyenletesen fejlődött az elemi iskolák rendszere, igyekezett a tanítói, tanári pálya anyagi és erkölcsi megbecsülését biztosítani, megszervezte a tanárképzés egységes rendszerét. A középfokú oktatásban az ő idejében alakult ki, nyert új tanterveket és tanszabályzatokat a gimnáziumok és reáliskolák kettős rendszere. Életre hívta a már tanműhelyekkel is felszerelt ipariskolák hálózatát, biztosítva ezzel az ipari fejlődéshez nélkülözhetetlen szakmunkásréteg kiképzését. Erről úgy vélekedett: „legyünk jó kézművesek, kereskedők, gazdák, szóval a productió emberei. Ez nem válik szégyenre, nem derogál senkinek. Erkölcsünket és szokásainkat kell átalakítanunk, ha közgazdaságilag akarunk átalakulni.” Ami az egyetemi oktatást illeti, különösen az orvosképzésért tett sokat, felépült az orvosi kar klinikai tömbje, tanszékek, laboratóriumok jöttek létre, legendás orvosprofesszorok sora öregbítette a hazai medicina hírnevét. Szilárd kereteket kapott a mérnök-képzés, bővült a természet- és bölcsész tudományok egyetemi tanszéki hálózata. Támogatásának olyan tudósok köszönhették zavartalan munkájukat, mint az orvos Korányi Frigyes, az építész Hauszmann Alajos, az orientalista Vámbéry Ármin, 1876-ban pedig egyetemi katedrát ajánlott a hazai költőfejedelemnek, Arany Jánosnak. Bábáskodásával jött létre Benczúr Gyula vezetésével a hazai képzőművészet műhelye, a Mesteriskola, tárlatok sora kínált lehetőségeket festőknek, szobrászoknak. Megalapította az Iparművészeti Múzeumot, elkészült az Egyetemi Könyvtár impozáns épülete, tehetséges fiatal tudósokat és művészeket juttatott külföldi tanulmányutak lehetőségéhez. Az ő minisztersége idején, 1875-ben nyílt meg a Zeneakadémia, amelynek igazgatói tisztére az akkor már világhírű Liszt Ferencet is sikerült megnyernie. Mindez pedig csak egy kis része volt szeretéágazó, egy egész korszakot meghatározó miniszteri működésének, amely csak 1888-ban bekövetkezett halálával szakadt meg. A Kerepesi temetőben nyugszik, emléket, nevét legbeszédesebben a pesti egyetemi kampusz Trefort-kertje, a nevével viselő utcában pedig a legendás egyetemi gyakorló gimnázium őrzi. ♦

OLVASSA A KÉPMÁS DIGITÁLIS VÁLTOZATÁT!

Nem kell tárolni, virtuális könyvespolcán bármikor elérí

Ajándékba
is vásárolható

Kiadványát
több eszközön
is elérheti

Pár kattintással
azonnal olvasható,
előfizethető

WWW.DIGITALSTAND.HU/KEPMAS

KÉPMÁS-EST

SZÍNHÁZ és PSZICHOLÓGIA

Hegyvidéki Kulturális Szalon
1124, Törpe utca 2.

Február

08.

19:00

NEMTÖRÖDÖMSÉGEN TÚL, KLIMASZORONGÁSON INNEN – FENNTARTHATÓSÁG A GYAKORLATBAN

Szakértő: **Barta Zsombor,**

Greenbors Consluting Kft. – Alapító Partner

Színészek: **Pálfi Kata** és **Kálmánchelyi Zoltán**

A Képmás-estre a belépés regisztrációhoz kötött, a belépő személyenként egy Képmás magazin.

Regisztráció: kepmas.hu/kepmas-est

TÁMOGATÓ:

FGSZ A MOL-CSOPORT TAGJA

RENDEZŐK:

KÉPMÁS
MAGAZIN | nőknek és férfiaknak

- ◆ Az Allied Democratic Forces (ADF, Szövetséges Demokratikus Erők) a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti területein működő iszlamista terrorszervezet, amely lényegében az Iszlám Állam (ISIS) fiókszervezetének tekinthető. Az ADF főleg a helyi keresztény közösségek ellen irányuló brutális támadásokkal vált hírhedtté, rajtaütésszerű merényleteik becslések szerint eddig 6000 civil áldozattal jártak, az ellenük folytatott harcokban pedig a kongói hadsereg mintegy 2500 katonája veszíthette életét.

A 32 éves Georgette Ndovya Kavugh-ot 2019. november 16-án támadták meg az ADF emberei, macsétákkal kaszabolták össze a hátát és a karjait, majd folytatták a mészárlást Mbau faluban (Beni körzet, Kongói Demokratikus Köztársaság északkeleti része). Aznap este 13 ember halt meg, sok túlélőt pedig elraboltak a milicisták. Georgette csodával határos módon **túlélte a támadást**, egy szomszédja talált rájuk órákkal később, amikor az egyik gyereke elsírta magát a rejtékhelyen. A nyolcgyermekes kongói anyát férje már korábban elhagyta, és bár Georgette az ADF támadása után felépült, az egyik karja lebénult. A Getty Images fotósa, Brent Stirton 2021 áprilisában látogatta meg az áldozatot otthonában, aki akkor egy lábbal hajtós szövőgépre spórolt, hogy gyermekeit el tudja tartani. ◆

Kép: Gettyimages Hungary / Brent Stirton

SZÖVEG –
JÁMBOR-MINISKA ZSEJKE

MA IS A KERESZTÉNY MÁRTÍROK KORÁT ÉLJÜK

Háromszázmillió. Ennyire becsülik azoknak a számát a világban, akiket Krisztus-hitük miatt diszkrimináció ér vagy üldöztetést szenvednek. Az elmúlt évtizedben a véres áldozatokat követelő keresztényüldözések két gócpontja a Közel-Kelet és Afrika volt. A fekete kontinensen a közelmúltban több szörnyű merénylet is történt, ami bejárta a világsajtót: Nigériában lelkipásztorok, Kongóban egy keresztelőre egybegyűlt tömeg ellen követtek el támadást.

◆ NIGÉRIÁBAN NÉGYÓRÁNKÉNT HAL MÁRTÍRHALÁLT EGY KERESZTÉNY

Januárban újabb, a keresztény közösséget megrázó tragédia történt Nigériában: a terroristák célpontjai ezúttal a Szent Péter és Pál katolikus templom papjai voltak. A sajtóban csak „helyi banditáknak” nevezett merénylők Kafin-Koró városában rágyújtották Isaac Achira és Collins Omehra a plébániát. Omeh atya, bár meglőtték, élve ki tudott menekülni a templomból. Achi atyának sajnos esélye sem volt, nem jutott ki az épületből. Alhaji Sani Bello Abubakar kormányzó „istentelennek és embertelennek” minősítette a támadást, és utasította a helyi hatóságokat, hogy kerítsék elő a merénylőket.

Néhány órával később fegyveresek törtek be egy házba Dan Tsauni faluban, és elraboltak öt hívőt, akik éppen vasárnapi misére készültek. Egy papot meglőtték, majd elmenekültek a túsokkal – mondta Gambo Isa, a katsina állambeli rendőrség szóvivője az AFP-nek.

Bár Nigériában van Afrika a legnagyobb keresztény közössége mintegy 80 millió hívővel (akiknek 89 százaléka hetente legalább egyszer részt vesz istentiszteleten), mégsem élhetnek békében. Folyamatosak a támadások a közösség ellen, Adebayo Oladeji, a Nigéria

Keresztény Szövetség szóvivője szerint kezd reménytelenné válni a helyzet.

A Genocide Watch adataiból kiderül, hogy 2015 óta több mint 11 500 keresztényt öltek meg Nigériában, a becslések szerint nagyjából négyóránként egy keresztény hal mártírhalált az országban, emellett nagyjából 4-5 millió keresztény lett belső menekült.

John L. Allen Jr. újságíró egy korábbi cikkében arról írt: noha sok jó példát látott a muszlimok és keresztények békés együttélésére, a radikalizáció sajnos folyamatos problémát jelent, „a vallásos szenvedély könnyen felszít-hatja a már meglévő feszültségeket, és szent jogosítványt adhat az erőszakra”.

KERESZTELŐN ROBBANTOTTAK KONGÓBAN

A nigériai támadással szintén majdnem egy időben az országtól délre elhelyezkedő Kongói Demokratikus Köztársaságban egy keresztelőn robbantottak pokolgépet. Az első jelentések szerint tizennégyen meghaltak és hatvanhárman megsebesültek. A helyszíni felvételek arról árulkodnak, hogy az ugandai határnál fekvő Kasindiben aznap elszabadult a pokol: keresztény hívek holtteste és sebesültek heverték az utcán.

Nigériában rendszeresen a keresztény hívőket érő támadások. Képünkön egy rendőrtiszt látható az ország délnyugati részében fekvő Owo város Szent Ferenc katolikus templomában 2022. június 6-án. A templomot előző nap támadta meg egy fegyveres ember, mintegy 50 hívő veszítette életét.

A terrorcselekményért az Iszlám Állam vállalta a felelősséget. A terrorszervezet és az Aamaq propagandaügynökség nyilatkozatokat adott ki, miszerint fegyveresei robbanószerkezetet helyeztek el a kasindi pünkösdi templomban, és ima közben felrobbantották azt.

„Tudatjuk a kongói erőekkel, hogy a mudzsahedek (a dzsihádban tevékenyen részt vevő iszlám hitűek) elleni folyamatos támadásaik csak további kudarcokat és veszteségeket eredményeznek majd” – áll a csoport közleményében.

Szakértők hangsúlyozzák, hogy Kongó egyes területein több mint 120 fegyveres csoport harcol a katonasággal az erőforrásokért és a hatalomért. Nem csitul az erőszak, annak ellenére, hogy a kormány és a nemzetközi békefenntartók igyekeznek megfékezni. Azbej Tristan a két merényletet követően bejegyzést tett ki a közösségi oldalára, amelyben felszólította a nemzetközi közösségeket, hogy cselekedjenek a keresztényüldözés ellen. Első lépésként a nyugati politikusoknak be kell fejezniük a tagadást, mert állításaikkal szemben

„nem a klímaváltozás vagy a helyi villongások miatt” ölnek meg naponta tucatnyi keresztényt, hanem „mert keresztény a vallásuk, és hitet tesznek Jézus Krisztus neve mellett” – hangsúlyozta a Külgazdasági és Külügyminisztérium üldözött keresztényeket segítő programokért felelős államtitkára.

A magyarok a Hungary Helps Programon keresztül támogatják az erőszakos terrortámadásoknak kitétt afrikai keresztényeket: a belső menekültek ellátását, a terrortámadások áldozatainak orvosi ellátását, a lerombolt templomok, iskolák, otthonok újraképzését és az üldözött keresztény fiatalok ösztöndíjait. Az államtitkár korábban a Képmásnak arról beszélt, hogy az együttérzésen és a gyászon túl az európai ember számára annak is üzenete van, hogy a tragédiát követően ezek a templomok újra megtelnek. Az emberek tanúságot tesznek hitük mellett, és jelzik, hogy készek Krisztusért a mártírságot is vállalni – így őrzik identitásukat. ♦

A Képmás szerkesztősége a csík-somlyói kegytemplom előtt ...és a gellencei templomban

SZÖVEG –
JÁMBOR-MINISKA ZSEJKE

KÜLHONBAN IS OTTHON

Erdélybe utazott a Képmás

„Megyünk Erdélybe!” – az egész szerkesztőség izgatott lett, amikor megtudtuk, hogy Képmás-esteket tarthatunk a határon túl, ráadásul az egész csapat kapott meghívót az utazásra. Szerkesztőségünk a magyarságra mindig mint közösségre gondolt, ezért is tartjuk fontosnak, hogy Erdélyben is terjesszük a lapot, és hálásak vagyunk azért, hogy a 20 éves Képmást ünnepelve személyesen is találkozhattunk székelyföldi olvasóinkkal.

◆ Történetünk főszereplői már a korábbi számokból ismerősek lehetnek: Timi, akivel úgy lehet nevetni, hogy a könnyünk is kicsordul, Kriszti, a színházbarát, akivel mindig tartalmas a beszélgetés, Ildi, a legudvariasabb útitárs, akivel jólesik filózni az élet nagy dolgairól. Lívia, a kultúrember, aki minden problémával higgadtan néz szembe, Dávid, aki mindig olyan önfegyelmet mutat a terülj, terülj asztalkámnál, hogy az embernek kedve támad fogyókúrázni. Kati, a csapat lelkiereje, aki még reggeli sportprogramot is szervezett, Fanni, a kedves és

lelkes, „nézzünk meg még egy várat!” lány, Kata, aki felemelt zászlóval és nagy mosollyal az arcán végigvezet minket az erdélyi kalandokon. András, aki még a legborúsabb helyzetekben is a remény felé fordul, és vigyáz a képmásos hölgykoszorúra és én, „a krónikás”, aki elhatározza, hogy mindenre igent fog mondani, hogy aztán az élményeket az olvasókkal is megoszthassa. Így vágunk neki a mintegy tizennégy órás buszútnak, amely már az első napon próbára teszi, ugyanakkor össze is kovácsolja csapatunkat.

Támogatott tartalom.

Képmás-est Sepsiszentgyörgyön

DÁLNOK ÉS AZ ESTI „SZÉKELY-KVÍZ”

A bázisunk Dálnok, amely település Sepsiszentgyörgytől néhány kilométerre, egy csordogáló patak völgyében terül el. Ebben az ősi székely faluban található a több mint 150 éves múltra visszatekintő Gaál Kúria, ahol a híres festő, Barabás Miklós cseperedett. Sötét van, mire megérkezünk, de a kúria és a hozzá tartozó birtok csillagfényben is gyönyörű. Amikor az orrunkba kúszik a leves illata, rögtön a pince felé vesszük az irányt, ahol a helyiek közöttük Katica, akiről állítom, hogy a világ egyik legjobb szakácsa – áfonyalikkórral és háromfogásos meleg vacsorával várnak. „Tudtátok, hogy itt ezt nem almás pitének, hanem almás tésztának hívják? A süti a tészta, ami pedig otthon tészta, az itt laska” – magyarázza Kata, miközben a mennyei édesseget majszoljuk. Így kezdődik a spontán játék a székely szavakkal, amely során kiderül, hogy a padlizsán vineta, a répa murok, a paprika gogos, a krumplis kenyér valójában pityókás, a klopfoló pedig potyoló.

Szállásunk jómódot, kényelmet, de székely mértéktartást is tükröz: hivalkodó fényűzés helyett egy család és a hozzá tartozó személyzet számára belakható teret, duruzsoló kandallókkal kifűthető családi otthont építtetett Gaál Miklós. A szobák hangulata ma is erről tanúskodik, de leginkább a szalon, ahol ropogó tűz mellett gyönyörködhetünk a faragott bútorokban vagy a falra helyezett Barabás-műben, miközben teázunk.

BRASSÓBAN A NAPSÜTÉSÉ, SEPSISZENTGYÖRGYÖN A SZÍNHÁZÉ A FŐSZEREP

Az első kirándulós napunkon hálásak lehetünk a nap-sugarakért, ugyanis az erdélyi százok egykori nagy

központját, Brassót tervezzük felfedezni. A sofőrünk sajnós első este elesett és megsérült, ezért a szálláson kellett maradnia, de Gábor, a kúria vezetője és Csaba mint helyi idegenvezető a segítségünkre siet. „Csaba kalandos életet élő ember, érdemes meséltetni” – sugja Kata, aki már korábban is túrázott vele. Be is pattanok az anyósülésre a mosolygós férfi mellé, aki kalapot és a westernhősökéhez hasonló nyakkendőt visel. „Az ott egy musztáng?” – mutatok a bolo medáljára. „Igen, az” – bólogat, miközben a hegyek felé kocsikázunk. Az út során kiderül, hogy Csaba élete valóban csupa izgalom, ugyanis megszállott hegymászó, túravezető, barlangász, aki több kontinens nagy magaslatait megjárta már, és éveket töltött valamelyik amerikai rezervátum közelében, ahol barátságot kötött egy őslakossal, akivel különböző kalandokba keveredtek.

Amikor megérkezünk, mindannyiunkat lenyűgöz Brassó bájos belvárosa: a Főtér, a Tanácsháza és a főlenk tornyosuló Nagycenk. Az egyik legkülönösebb látnivaló a mindössze 110-130 centi széles Zsinór utca, amely Európa harmadik legkeskenyebb utcája. A sikátort főleg a tűzoltók használták a középkorban, hogy a bolgárszegi tüzeseteknél hamar elérjék a Katalin-kaput. Kihagyhatatlan műemlék a városban a gótikus-evangélikus Fekete-templom (és a benne található páratlan szőnyeggyűjtemény) is, amely Erdély, sőt Románia legnagyobb temploma. Nevét a 17. század végén tomboló tűzvész után kapta, mely során falait fekete korom borította be.

Kihasználva a napsütést, meglátogatjuk a gyönyörű Árpád-kori templomot Gelencén, és elmegyünk Prázsmárra is, ahol megcsodálhatjuk azt a bevehetetlennek épített vártemplomot, amely ma már a Világörökség

részét képezi. Nem marad sok idő a pihenésre, hiszen estére jegyünk van a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színházba. A társulat a teátrum névadójának Hullámzó vőlegény című darabját adja elő. A semmihez sem fogható élmény egyik része az, hogy erdélyi színészeket láthatunk, a másik pedig, hogy magyar közönségnek játszanak. Olyan népszerű a darab, hogy szék nem marad üresen, a sorok tömve vannak fiatalokkal, akik a szünetben ízes székely dialektusban beszélnek meg a látottakat. Akik ma is következetesen románizálják az erdélyi magyarságot, valószínűleg sosem jártak Erdélyben.

„TEGYÜNK EGY KIS RENDET” – KÉPMÁS-EST ERDÉLYBEN

A másnapba nem fér bele sok kirándulás, hiszen Képmás-estet kell tartanunk, de azért a zabolai Mikes-birtokot meglátogatjuk. A kastélyt óriási angolkert övezi, amelyet sétányok, teraszok, virágágyások, tavak díszítenek, és van a területen egy elsőosztályú étterem is, ahol igazi gourmet-fogásokat kínálnak a kandallóban ropogó tűz mellett.

A Képmás-estre egyik legnépszerűbb témánkat hoztuk: a rend, és ami mögötte van... Kinek mit jelent a rend? Hogyan állunk az otthoni munkamegosztással? A sepsiszentgyörgyi alkalom nemcsak azért különleges számunkra, mert erdélyi olvasóinknak is bemutatathatjuk a Színház és pszichológia sorozatba tartozó előadásunkat, hanem azért is, mert ugyanazokkal a színészekkel (Vass Zsuzsannával és Derzi Dezsővel) találkozhatunk az improvizációs jelenetekben, akiket előző nap a Tamási Áron Színházban is láthattunk a színpadon.

ÍGY LETT NEKEM IS TÖRTÉNETEM A CSÍKSOMLYÓI KEGYTEMPLOMBAN

Csütörtökön is szakad az eső, ezért délelőtt Kézdivásárhelyen az Ince László Céhtörténeti Múzeumba látogatunk, ahol megismerkedhetünk az inasok és mesterek munkáival, sőt egy babákra varrt népviseleti kiállítás is megcsodálhatunk – minden egyes viseletet egy gyerek készített (lelkes szülői, nagyszülői segítséggel) egy több évtizeddel ezelőtti pályázatra. Utána a katolikus csíksomlyói kegytemplom felé vesszük az irányt, ahol valóban csodák történnek: a kisbuszon majdnem mindenki tud olyan történetet mesélni, amely kapcsolódik a templomhoz, és amelyben tetten érhető a Szűzanya és a Gondviselés segítsége. Isten csíksomlyói házába belépve mintha egy másik dimenzióba kerülnénk, amely racionális fogalmakkal nem leírható.

A Szűz Máriát a kis Jézussal ábrázoló kegyzsobor a templom legértékesebb része, 2,27 m magasságával a világon ismert kegyzsobrok legnagyobbika, alkotója nem ismert. Ez a szobor a Mária-zarándoklatok központja, az utazók előtt fejezik ki hódolatukat, a lábát megcsókolják, megsimogatják, hozzáérintik kegytárgyaikat.

Csendben figyelem, ahogy a többiek elé járulnak, aztán meghallom Lívia suttogását a hátam mögött: „Ott van az Elengedés fája. Az elveszített magzatok és kisbabák emlékére állították.” Ildivel egymásra nézünk, aztán némán odasétálunk a fácskához, miközben ugyanazok a gondolatok zakatolnak a fejünkben. Csendben folynak a könynyeink, aztán átöleljük egymást. Úgy kapcsolódunk, ahogy soha korábban, amitől megint egy kicsit könnyebb továbbvinni a terhet. Ez a pillanat mindkettőnket megérint: nekünk is lett egy történetünk a csíksomlyói templommal.

Megint utazunk egy keveset: este újabb Képmás-est Csíkszeredában, amelyen a magazin teljes szerkesztősége részt vesz. A közös gondolkodásra a külhoni média tagjait és minden érdeklődőt meghívtunk, aki egyetért velünk abban, hogy a média korunk egyik legfontosabb véleményformáló tényezője, olyan eszköz, amellyel sokat lehet rontani és javítani az életünkön. Megint sokat tanulunk egymásról és a sajtóról, a gondolatokat tovább fűző beszélgetős vacsora után pedig indulunk vissza Dálnokra, hogy összekapcsoljunk. A társaság egyik fele már hazakészül, páran pedig utaznak tovább A maga természete szerint és szabadon című film kolozsvári bemutatójára. A Szilvássy Caroláról készült film producere ugyanis Molnár-Bánffy Kata és a SaltComm (a Képmás olvasói számára ismerős lehet, hiszen a cég a lap oldalainak tervezője is). A film főhőse az erdélyi arisztokrácia erős, érzékeny, művelt és modern nőalakja, aki sokat tett az erdélyi magyar kultúra megőrzéséért. Létrehozta a kolozsvári gyermekotthont, emellett némafilmet is rendezett, és ő volt az első magyar nő, aki repülőgépre ült. Regényes szerelme Bánffy Miklóssal szintén igazi filmalapanyag.

A hazaút napján is hajnalban kelek, kinyitom a dombra néző ablakomat, hogy még egyszer behallgassak a csendbe. Nem is tudtam, hogy mennyire hiányzik az életemből, amíg meg nem éreztem ennek a vidéknek a barátságos, otthonos mozdulatlanságát. A sötétben a nagy diófára rásüt a hold. Tavasszal visszatérek, hogy láthassam milyen, amikor hosszú téli álmából újraéled a táj. ♦

Madocsa Bea

Ambrus Eszter és Nagy-Bozsok József

Szolmai Andrea

Homolya-Horváth Ágnes

Átadták a Média a Családért-díjat és a Külhoni Média a Családért-díjat a 2022-es év győzteseinek

A szakmai zsűri a magyarországi elismerést ezúttal két jelöltnek megosztva ítélte oda.

Madocsa Bea „Ráhel szőlőskertje” című műsoráért (Kossuth Rádió, Tanúim lesztek), **Ambrus Eszter** és **Nagy-Bozsok József** pedig „Úgy tűnik, mintha Down-szindrómás lenne, de ha jobban megnézed, kiderül, hogy gyerek” című adásukért (MTVA „Találkozás”) vehették át a **Média a Családért-díjat**.

Az 1 millió forinttal járó elismerés mellett jutalmuk egy-egy családi wellness hétvége is.

A 400 000 forinttal járó magyarországi **közönségdíjat** szintén **Madocsa Bea** nyerte el.

A **Külhoni Média a Családért-díjat** és az azzal járó 1 millió forintot – a határon túli és hazai tagokból álló zsűri döntése szerint – **Szolmai Andrea** nyerte el. „A háborúban is fontos a gyerekkor szentsége” című, ma7.sk oldalon megjelent írásáért.

A határon túli jelöltek közül a legtöbb közönségzavazatot **Homolya-Horváth Ágnes** kapta, aki a Magyar Szóban megjelent „Csillagszemű hármassikrek” című írásáért vehette át a 400 000 forinttal járó **közönségdíjat**.

A MÉDIA A CSALÁDÉRT-DÍJ 2022 FŐ TÁMOGATÓJA A

A MAGYARORSZÁGI KÖZÖNSÉGDÍJ TÁMOGATÓJA AZ

A KÜLHONI MÉDIA A CSALÁDÉRT-DÍJ 2022 TÁMOGATÓJA A

A MAGYARORSZÁGI GYŐZTESEK A

JÖVŐTÁBÓL ALSÓPÁHOKON PIHENHETNEK CSALÁDJUKKAL

Kép: Profimedia – Red Dot

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
VILÁG-KÉP

- ◆ Epiphania Domini, azaz Urunk megjelenése: Vízkereszt a kereszténység egyik legősibb ünnepe, amely Jézus Krisztus megjelenésének legfontosabb pillanatait kapcsolja egybe. A napkeleti bölcsek imádásának, Jézus megkeresztelkedésének a Jordánban és Jézus első csodájának megünnepléséhez számos népszokás kapcsolódik világszerte, a görögkeleti kereszténységnél azonban a kereszteléshez kötődő hagyományok maradtak hangsúlyosak. Vízkeresztkor az ortodox papok fából készült keresztet dobnak a vízbe, majd a hívők érte mennek. Egy bulgáriai faluban, Kaloferben nagyon komolyan veszik ezt a hagyományt. A Tundzsa folyó jéghideg vizében a hívők órákon át táncolnak és énekelnek, ugyanis azt tartják, hogy ez **egészséget és boldogságot** hoz az egész évre. ◆